

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobců: a) X. X., narozený dne X
 b) X. X., narozený dne X
 c) X. X., narozená dne X
 d) X. X., narozená dne X
 e) X. X., narozená dne X
 všichni bytem X
 zastoupeni advokátem Mgr. Tomášem Císařem
 sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
 sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-1100/ZA-ZA12-P10-R2-2018, ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-153/ZA-P07-P10-2021, ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-1099/ZA-ZA12-P10-R2-2018 a ze dne 13. 4. 2023, č. j. OAM-1041/ZA-ZA11-P10-2022

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-1100/ZA-ZA12-P10-R2-2018 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-153/ZA-P07-P10-2021 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

- III. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 11. 2022, č. j. OAM-1099/ZA-ZA12-P10-R2-2018 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 13. 4. 2023, č. j. OAM-1041/ZA-ZA11-P10-2022 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 30 920 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci a), b), c), d) a e) se žalobami podanými u Městského soudu v Praze domáhají přezkoumání a zrušení výše uvedených rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými žalovaný o žádostech o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že žalobcům se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Jedná se o rozhodnutí ze dne 16. 11. 2022 č. j. OAM-1100/ZA-ZA12-P10-R2-2018 týkající se žalobců a) a b) (dále též jako „napadené rozhodnutí 1“), rozhodnutí ze dne 16. 11. 2022 č. j. OAM-153/ZA-P07-P10-2021 týkající se žalobkyně c) (dále též jako „napadené rozhodnutí 2“), rozhodnutí ze dne 16. 11. 2022 č. j. OAM-1099/ZA-ZA12-P10-R2-2018 týkající se žalobkyně d) (dále též jako „napadené rozhodnutí 3“), a rozhodnutí ze dne 13. 4. 2023 č. j. OAM-1041/ZA-ZA11-P10-2022 týkající se žalobkyně e) (dále též jako „napadené rozhodnutí 4“). Usneseními ze dne 20. 1. 2023 č.j. 4 Az 34/2022-19 a ze dne 1. 9. 2023 č.j. 4 Az 34/2022- 32 soud spojil předmětné žaloby ke společnému řízení, neboť se jedná o příslušníky jedné rodiny.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce a) proti napadenému rozhodnutí 1 namítal, že nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a že nebyly dostatečně posouzeny jednotlivé důvody pro udělení azylu, odůvodnění není v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, kdy jeho velká většina sestává z konstatování zjištěných skutečností a přepisů vyjádření účastníka bez adekvátní reakce správního orgánu, správní orgán nezohledňuje jím shromážděné podklady a neváže je k situaci žalobce a), není dána souvislost těchto podkladů s konkrétním azylovým příběhem žalobce a), který své obavy precizně popsal, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce při pohovoru opakovaně poukazoval na složitou životní situaci a opakovaný otřesný zážitek, kdy se obává návratu do vlasti jednak proto, že byl v minulosti vydírán ze strany tajných služeb a dále proto, že nevěří orgánům činným v trestním řízení, že by jej ochránily; přdestřel jasný a konkrétní azylový příběh, který dokládá možné pronásledování v případě návratu do vlasti a hrozbu vážné újmy. Žalovaný jednou rozhodl tak, že si žalobce a) svůj příběh de facto vymyslel a podruhé tak, že jeho příběh je vzhledem k posunu na časové ose a údajnému zlepšení poměrů v jeho zemi již nepodstatný, ať je pravdivý či ne. Měl za to, že v takto závažných věcech tímto způsobem postupovat nelze, upozornil na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou v roce 1992 Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN, který se týká obtíží

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

při dokazování azylových příběhů uprchlíků. Namítal, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s tvrzenými potížemi žalobce a) s bezpečnostními složkami, pouhý odkaz na současnou údajnou bezpečnost země, kterou navíc sám žalovaný ve svém rozhodnutí zpochybňuje, je v kontextu se shora uvedeným nedostatečný.

3. Poukázal na to, že Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) již jednou zrušil zamítavá rozhodnutí žalovaného a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, uložil mu, aby doplnil podklady ve vztahu k výpovědi manželky žalobce a) (tj. žalobkyně d) a aby přehodnotil, zda jsou případné nesrovnalosti ve výpovědích žalobce a) a žalobkyně d) skutečně vysvětlitelné pouze tím, že informace jsou záměrně lživé a účelové, žalovaný měl též přehodnotit otázku důvěryhodnosti žalobce a) a zaměřit se na to, zda není namístě na základě informací žalobců spolu s informacemi o zemi původu přiznat jim mezinárodní ochranu, zejména podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný pokynů NSS nedostal, NSS neuložil žalovanému, aby vycházel z doposud zjištěných faktů, které hodnotil na pozadí aktuálně zjištěných informací o vývoji situace v zemi původu žadatele po jeho odchodu ze země původu s ohledem na prospektivní povahu posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, ale aby doplnil ke spisu podklady ve vztahu k výpovědi žalobkyně d), a aby přehodnotil nesrovnalosti ve výpovědích, otázku důvěryhodnosti žalobce a) a zodpověděl otázku, zda není namístě udělit mezinárodní ochranu, zejména podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný neměl možnost se od tohoto pokynu odchýlit, žalovaný však vůbec neuvádí, a není to ani zjevné, zda již žalovaný (oproti předchozímu rozhodnutí, které zpochybňovalo důvěryhodnost žalobce a) nepovažuje tvrzení žalobce a) za lživá či účelová, žalovaný si však pomohl tím, že žalobci se již mohou bez obav vrátit, neboť se v mezidobí od podání žádosti změnil režim a žalobcům již ve vlasti nic nehrozí, neboť podporovatelům X také nic nehrozí a není o ně vlastně žádný zájem – to vše měli sdělit žalovanému nejmenování experti na X v neautorizované informaci. Jinými slovy, žalovaný nepokračoval v řízení tak, jak mu uložil NSS, ale použil jiný důvod pro zamítnutí žádosti, použil jej špatně, věc si zjednodušil, přičemž v důsledku toho je napadené rozhodnutí nezákonné a nepřezkoumatelné.
4. Namítal, že žalovaný měl žalobce konfrontovat s tímto novým postupem, opakovaně je ve věci vyslechnout resp. učinit doplňující pohovor ve vztahu k současným obavám z návratu do domovského státu, o kterých žalovaný nemá žádné poznatky, i když tvrdí, že jsou zbytečné, a to na podkladě tvrzení dvou expertů. Žalovaný též stále odkazuje k tomu, že žalobci a) jako podporovatelé X nic nehrozí a zcela pomíjí klíčové tvrzení žalobce a), že tento byl nezákonně bit a znásilněn, a to za účelem zneužití jeho osoby jako svědka proti X, nikoli jeho trestání jako podporovatele X. Měl za to, že pokud bezpečnostní složky takto manipulují a vyhrožují případným svědkům v jakékoli věci, nelze se případným svědkům divit, že pociťují azylově relevantní obavy. I sám žalovaný v napadeném rozhodnutí několikrát uvádí, že lidé spojení se X mohou čelit tlakům ze strany úřadů. Žalovaný se tak podstatou azylového příběhu žalobce vůbec nezabýval, naopak jej zlehčoval, jeho podstatu nezohlednil ani v podkladech pro vydání rozhodnutí, neodpověděl na klíčovou otázku, tj. zda současný režim může, chce a je schopen zabránit podobným odpornostem, jako zažil žalobce a), neuvedl, z čeho dovozuje jistotu, že žalobce a) nebude v rámci jakési státní vendety opět šikanován a týrán ze strany úřadů ve snaze jej použít proti X. I přes důkazní nouzi na straně žalovaného je konstatováno, že žalobcům žádná újma nehrozí, rozhodnutí je tak nezákonné a nepřezkoumatelné.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

5. Závěr žalovaného o nenaplnění podmínek dle § 12 písm. a) zákona o azylu je předčasný, žalovaný se dostatečně nevěnoval informacím sděleným žalobcem a), resp. v odůvodnění na ně reaguje pouze zčásti, rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Pokud by bylo rozhodnutí řádně odůvodněno, bylo by případnější obavy žalobce a) podřadit pod § 12 písm. b) zákona o azylu, jehož posouzení je stíženo stejnými deficity, jako jsou uvedeny výše.
6. K možnostem žalobce a) prokázat svá tvrzení uvedl, že těžko mohl mít k dispozici listinné důkazy či nahrávky potvrzující jeho tvrzení, žalovaný nepřispěl ke zjištění skutkového stavu, když neprovedl opakovaný pohovor za účelem odstranění případných rozporů (pokud tvrdil, že důvody žalobce a) jsou nevěrohodné), a zároveň opominul obecné pravidlo, dle kterého se v pochybnostech vždy straní žadateli a jeho žádosti se vyhová, poukázal na rozhodnutí NSS č.j. 2 Azs 71/2006-82. Žalovaný se nezabýval otázkou, zda existuje odůvodněné a reálné nebezpečí, že žalobci a) daná újma hrozí, trval na přesvědčení, že pokud žalobce a) nevyužil ochranu domovské země, nemá nárok na azyl. To, že žalobce a) se obává nečinnosti právě orgánů země (které mu už jednou ublížily), u kterých by měl dle žalovaného ochranu hledat, dává zcela jasnou odpověď, proč takovou ochranu nevyužil a čeho se obává.
7. Spatřoval deficity i v posouzení doplňkové ochrany, žalovaný pouze bezelstně přijímá informace o bezpečnosti země, které jsou však neaktuální a tematicky nesouvisejí s projednávaným případem, dílem jde o pouhé odkazy na nejmenované experty a neautorizované informace, což opět zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Dané podklady nejsou způsobilé odůvodnit závěr o trvalém a neměním se kladném směřování domovské země žalobců, a tím i nedůvodnosti udělení některé z forem mezinárodní ochrany z důvodu pominutí hrozeb a bezpečnosti domovské země pro futuro.
8. Shrnul, že žalovaný nerespektoval závazné pokyny Nejvyššího správního soudu, nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, vadně interpretoval azylový příběh žalobce a), vadně hodnotil shromážděné důkazy, rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.
9. Identické vady, jako jsou uvedeny shora, namítali též žalobci b), c), d) a e), přičemž žalobkyně d) tyto námitky uplatnila analogicky i vzhledem k napadenému rozhodnutí 3.
10. Žalobkyně c) navíc namítala, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud nespojil řízení o její žádosti s řízením o žádosti žalobce a) a žalobce b), neboť její azylové důvody se odvozují od azylového příběhu otce, přičemž by mohla být použita jako prostředek nátlaku na jeho osobu. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí 2 azylový příběh jejího otce (žalobce a) zcela ignoroval, případ žalobkyně c) byl projednán zcela samostatně, jako by hlavní řízení neexistovalo, pouze s poznámkou, že žádosti jejího otce a matky byly ve stejný den rovněž zamítnuty. Důsledkem tohoto vadného procesního postupu je neúplnost spisového materiálu a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobkyni c) je asi rok a půl, žalovaný se omezil pouze na konstatování, že v zemi původu nikdy nebyla a nebyla pronásledována, o obavách jejího otce však není uvedeno ničeho. Její žádost tak prakticky nebyla řádně projednána a napadené rozhodnutí 2 je nezákonné. Azylový příběh žalobkyně c) se odvozuje od příběhu jejího otce a zbytku rodiny, žalovaný se tím však nezabýval, nehodnotil jeho možné dopady na žalobkyni c).
11. Žalobkyně e) navíc namítala, že její azylové důvody se odvozují od azylového příběhu otce, přičemž by mohla být použita jako prostředek nátlaku na jeho osobu. Žalobkyni je

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

několik měsíců, žalovaný se omezil pouze na konstatování, že v zemi původu nikdy nebyla a nebyla pronásledována, o obavách jejího otce však není uvedeno ničeho. Její žádost tak prakticky nebyla řádně projednána a napadené rozhodnutí 4 je nezákonné. Azylový příběh žalobkyně e) se odvozuje od příběhu jejího otce a zbytku rodiny, žalovaný se tím však nezabýval, naopak jej zlehčoval, nehodnotil jeho možné dopady na žalobkyni e), jeho podstatu nezohlednil ani v podkladech pro vydání rozhodnutí, nezodpověděl na klíčovou otázku, zda současný režim může, chce a je schopen zabránit podobným odpornostem, jaké zažil její otec. I přes důkazní nouzi žalovaný konstatoval, že žalobkyni e) žádná újma nehrozí. Právý azylový důvod týkající se žalobkyně e) tak nebyl nijak hodnocen, napadené rozhodnutí 4 je nepřezkoumatelné.

12. Žalobci navrhli, aby napadená rozhodnutí byla zrušena, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a žalobcům bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný odkázal na zrušující rozsudky NSS, na jejichž základě přistoupil k opětovnému posouzení žádostí všech žalobců a pro účely řízení shromáždil aktuální informace o situaci v zemi jejich původu. Žaloby považoval za nedůvodné, neboť příběhy žalobců posoudil nejen ve směru nastíněném zrušujícími rozsudky NSS, ale i ve světle nových informací o zemi původu, které si za účelem posouzení aktuálně obstaral. Ač byly příběhy žalobců pravdivé či nikoli, bylo je třeba posoudit znovu, a to současně ve světle nových informací a událostí, které se od doby předchozího posuzování změnily. Žalobní výtky k tomu směřující považoval za nedůvodné, v podrobnostech odkázal na podrobné pasáže napadených rozhodnutí.
14. Měl za to, že odůvodnění všech rozhodnutí v logickém sledu a srozumitelně reaguje na zjištěné skutečnosti, sdělení žalobců v jejich souhrnu nevedou k předpokladům, jež by mohly být považovány za zdroj důvodných obav z pronásledování či vážné újmy, důvody závěrů žalovaného jsou z rozhodnutí zřejmé. Žalovaný neshledal ani přítomnost opodstatněných obav ze skutečného nebezpečí vážné újmy a neudělil ani doplňkovou ochranu. Skutečnosti prezentované žalobci ani po zohlednění informací o zemi původu netvoří logický předpoklad vystavení žalobců riziku pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalobní námitky nejsou způsobilé závěry žalovaného zpochybnit, odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004 č.j. 5 Azs 37/2003, v daném případě žalobci musí svou situaci řešit v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

IV. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce a) podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 21. 12. 2018, téhož dne tak učinila jeho manželka, žalobkyně d), za žalobce b) podal žalobce a) jako jeho zákonný zástupce (otec) žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 25. 7. 2019, stejně tak učinil za žalobkyni c) dne 3. 5. 2021 a za žalobkyni e) dne 21. 11. 2022. Žalobci jsou státní příslušníci X.
16. V poskytnutí údajů k žádosti dne 2. 1. 2019 žalobce a) uvedl, že vyznává X, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl politicky aktivní. S manželkou vycestoval letecky do A., K. a následně do České republiky, a to na české vízum, jako důvod žádosti o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

mezinárodní ochrany uvedl, že byl pronásledován ze strany X, během výsledků měl být ponižován a bit, protože pracoval pro X.

17. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem a) proveden dne 2. 1. 2019, na jeho žádost v jazyce ruském, za přítomnosti tlumočníka. Sdělil, že po ukončení studií od února 2017 začal pracovat pro X ve X. V X žijí rodiče a sestra žalobce a), rozhodnutí vycestovat z X učinil v polovině listopadu 2018 a zjistil, že v České republice jsou nejlepší podmínky, cestovní doklad si žalobce a) vyřídil v září 2018 a následně neměl ani žádné potíže s vyřízením víza. Po ukončení studia na K. mu otec manželky nabídl práci pro X v X, ke kterému v únoru 2017 nastoupil, pracoval jako X, náplní práce bylo X. V dubnu 2018 byl X ze svého postu sesazen a tým, ve kterém pracoval žalobce a), se rozpadl, žalobce a) dal výpověď, X byl v této době již předvoláván X jako svědek, z důvodu korupce při X v X. Žalobce a) byl na konci srpna 2018 rovněž předvolán jako svědek k výsledku na X, název odboru a adresu, kam byl předvolán, neznal, během výsledku byl dotazován na svou práci pro X a přibližně po 2 hodinách byl propuštěn domů, na konci září 2018 byl podruhé předvolán k výsledku na stejné místo a byl dotázán, zda chce žít dál a bez problémů, po kladné odpovědi měl sepsat prohlášení, které mu nadiktují muži, kteří ho vyslyšeli, což odmítl. Následně byl udeřen do zátylku a bylo mu vyhrožováno, načež byl propuštěn domů. K poslednímu výsledku byl předvolán na začátku listopadu 2018, u vchodu byl spoután muži, kterými byl vyslyšán již v předchozích případech, ve výsledkové místnosti byl bit, dušen a následně znásilněn policejním obuškem, žalobce a) poté podepsal papír, který mu dali, slíbil, že pokud mu dají čas zhruba měsíc, tak na X sežene cennější informace, poté byl propuštěn, na nikoho se s žádostí o pomoc neobrátil, neboť byl vyslyšán nejvyšším orgánem a nikdo by mu nevěřil, manželce se svěřil povrchně, neřekl jí všechno. Otec manželky jim doporučil utéct z vlasti, protože pokud se o něj tyto orgány začaly zajímat, tak nikdy nepřestanou. Žalobce a) tím, že přislíbil získat další informace, tak získal další čas, začali vyřizovat dokumenty k vycestování a skrývali se se ženou po hotelech nebo krátkodobých pronájmech. Dále již kontaktován X nebyl, protože si změnil telefonní číslo a to, že neměl žádné potíže zařídit vše podstatné pro vycestování a vycestovat, vysvětlil tak, že byl předvolán pouze jako svědek a nikdy nebyl veden v žádné databázi trestně stíhaných osob. Na dotaz, jaký význam by mohlo mít jeho svědectví v obžalobě proti X, uvedl, že neví přesně, co chtěli, aby napsal, ale asi by to následně nějak využili. Nevěděl také, jestli ostatní členové jeho pracovního týmu měli obdobné potíže. Nevyužil možnosti přestěhování, protože měl za to, že by ho policie všude našla. Obává se, že v případě návratu by mu X mohla něco udělat.
18. Žalobkyně d) svůj azylový příběh odvozovala výhradně od příběhu jejího manžela, při pohovoru dne 2. 1. 2019 uvedla, že se rozhodla opustit vlast v listopadu 2018, přemýšleli s manželem, kam jet, aby jejich dítě mohlo v bezpečí vyrůstat, rozhodli se pro Českou republiku, proto se zde dodržují lidská práva a politika je jiná než v X, v září 2018 si vyřídili pas a v listopadu české vízum přes cestovní kancelář, neměli žádné problémy při vycestování ze země. Popsala práci manžela pro X, byl zaměstnán ve X, pracoval i na X v X, dle pokynů X zasílal X, X schvaloval X, po havárii X v X bylo zjištěno, že část peněz byla zpronevěřena, X byl zatčen, je ve vazební věznici, manželovi vyhrožovali lidé z X, byl třikrát telefonicky předvolán k výsledku, byl u výsledku v srpnu, v září a v listopadu 2018, podruhé ho přesvědčovali, ať píše dle diktátu na prázdný papír a vyhrožovali mu, potřetí ho zbili, měl modřiny, co konkrétně se dělo při výsledku, však žalobkyně d) nevěděla, slíbil jim, že neuteče

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

a donese důkazy, kolegové manžela byli také předvoláváni a vyslýcháni. Po třetím výsledku bydleli po hotelích nebo v podnájmu, manžel ze strany X kontaktován nebyl, protože si s manželkou vyplí telefony, po vyřízení víza vycestovali. Ve státě původu se na žádné státní orgány neobrátili, protože by to dle názoru manžela nemělo smysl, chtěli po něm, aby svědčil proti X, který je obviněn z korupce, sbírají křivá obvinění a manželovo svědectví jim mohlo pomoci, manžel měl obavu o sebe a o rodinu. Žalobkyně d) sama v této souvislosti žádné potíže neměla, ale má obavu, že pokud by manžel odmítal spolupráci, mohl by být činen nátlak i na ní. Skutečnost, že mohli volně vycestovat, si vysvětluje tím, že nebyli z ničeho obviněni a mají právo vycestovat na dovolenou, nejsou vedeni v žádné databázi. Jiné problémy ve vlasti před svým odjezdem neměli, vnitřní přesídlení by podle jejího názoru nemělo smysl, v případě návratu se obává, že manžela zavrhou, když odmítne spolupracovat, řízení s X ještě probíhá, prostřednictvím žalobkyně d) by jej mohli vydírat např. výhrůžkami, že jí ublíží.

19. Při pohovorech ohledně žádostí nezletilých žalobců b), c) a e) žalobce a) jako jejich zákonný zástupce uvedl, že děti se narodily na území ČR, nikdy nebyly v X, uváděl, že kvůli jeho azylovému příběhu hrozí dětem v X rovněž nebezpečí, protože by přes ně mohl být vyvíjen nátlak na žalobce a).
20. Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 12. 2019 č.j. OAM-1100/ZA-ZA12-P10-2018 neudělil mezinárodní ochranu žalobci a) a žalobci b), rozhodnutím ze dne 9. 12. 2019 č.j. OAM-1099/ZA-ZA12-P10-2018 neudělil mezinárodní ochranu žalobkyni d).
21. Městský soud v Praze zamítl podané žaloby proti shora uvedeným rozhodnutím žalovaného, a to rozsudky ze dne 13. 5. 2021 č.j. 4 Az 3/2020-36 a ze dne 25. 2. 2021 č.j. 13 Az 2/2020-35. Nejvyšší správní soud oba rozsudky městského soudu i napadená rozhodnutí zrušil, a to rozsudky ze dne 11. 8. 2021 č.j. 1 Azs 160/2021-31 a ze dne 22. 7. 2021 č.j. 6 Azs 114/2021-46.
22. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 22. 7. 2021 č.j. 6 Azs 114/2021-46 vyjádřil k důvěryhodnosti příběhu žalobce a), neztotožnil se s tím, že jeho výpověď je nevěrohodná a účelově použitá. Uvedl, že žalovaný činil závěry z výpovědi žalobkyně d), ačkoliv ve správním spisu o ní není založen žádný podklad. Na jejím základě potom dospěl k rozporům ve výpovědích, z nichž dovedl lživost a nevěrohodnost azylového příběhu žalobců, přičemž tyto závěry převzal i městský soud. Uvedeným postupem bylo řízení zatíženo vadou, jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Nejvyšší správní soud dále shledal pochybení při hodnocení věrohodnosti výpovědi žalobců, resp. žalobce a), spočívající ve zkreslení významu odpovědí při pohovoru a jejich hodnocení odtržené od dalšího kontextu a dalších informací o zemi původu. Uložil žalovanému, aby v dalším řízení předně doplnil podklady ve vztahu k výpovědi žalobkyně d) a přehodnotil, zda jsou případné nesrovnalosti skutečně vysvětlitelné pouze tím, že informace jsou záměrně lživé a účelové. Dále měl žalovaný s ohledem závěry obsažené v daném rozsudku přehodnotit otázku důvěryhodnosti žalobce a) a poté se zaměřit na to, zda není na místě na základě informací od žalobců spolu s informacemi o zemi původu přiznat jim mezinárodní ochranu, a to zejm. podle § 14a zákona o azylu.
23. Nejvyšší správní soud v rozsudku 11. 8. 2021 č.j. 1 Azs 160/2021-31 uvedl, že azylové důvody žalobkyně d) jsou odvozeny od situace jejího manžela, věc je tedy provázaná s řízením sp. zn. 6 Azs 114/2021 a v návaznosti na zrušující rozsudek 6 Azs 114/2021-46

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

odkázal na jeho závěry, vytkl městskému soudu, že se v případě žalobkyně d) přes zjištění ohledně masivního porušování lidských práv v X otázkou naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany blíže nezabýval, neboť si vystačil s argumentem ohledně nepravdivosti celého azylového příběhu. Odmítl způsob, jakým žalovaný i městský soud nahlíželi na výpovědi žalobce a) a žalobkyně d), a shledal, že rozsudek městského soudu jako celek vycházel z nesprávného právního posouzení. Nejvyšší správní soud tak rozsudek i napadené rozhodnutí zrušil, odkázal na závěry rozsudku č.j. 6 Azs 114/2021-46 a uložil žalovanému, aby se nejprve opětovně v intencích závazného právního názoru NSS zabýval otázkou hodnověrnosti žalobce a) a jeho azylového příběhu, a aby následně posoudil, zda žalobkyně d) splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Dodal, že s ohledem na úzkou provázanost azylových příběhů obou manželů by bylo zjevně vhodnější vést o jejich žádostech (spolu s žádostí jejich syna) společné řízení.

24. Žalovaný v dalším řízení nespojil daná řízení týkající se žalobců ke společnému řízení, dále vedl řízení týkající se žalobců a) a b), řízení týkající se žalobkyně c), řízení týkající se žalobkyně d) a řízení týkající se žalobkyně e) (zahájené později, dne 21. 12. 2022).
25. V řízeních týkajících se žalobce a) a žalobce b), a dále žalobkyně d) do spisu založil nové zprávy o zemi původu, a sice Informaci OAMP – X Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky (BAMF) červen 2021, Informaci OAMP - X Bezpečnostní a politická situace v zemi červen 2021 z 23. 6. 2021 (tato zpráva ve spise žalobkyně d) chybí), Informaci OAMP X Informace MZV ČR č.j. 137940-16/2021-LPTP z 21. 2. 2022, Informaci OAMP X Parlamentní volby v listopadu 2021 z 25. 3. 2022 a Informaci OAMP X X X – soudní proces, věznění a současná situace z 19. 4. 2022. Do spisů rovněž vzájemně založil poskytnutí údajů a protokol o pohovoru se žalobcem a) a s žalobkyní d).
26. Z Informace OAMP X X X – soudní proces, věznění a současná situace z 19. 4. 2022 vyplývá, že X byl stíhán za dva na sobě nezávislé případy korupce tj. X a X, úhrnný trest činil X, během protestů proti parlamentním volbám X byl X spolu s dalšími odsouzenými z případu X propuštěn s podmínkou návratu do sedmi dnů, X se následně dne X aktivně zúčastnil jednoho z protestů, ale dne X zmizel, na rozdíl od něj se další odsouzení do vězení vrátili, proti X bylo posléze započato trestní stíhání za vyhýbání se nástupu do výkonu trestu, X. OAMP v této věci oslovilo zahraniční experty, kteří se zabývají politickou situací v zemi, podle jednoho z nich (který je expertem mezinárodní neziskové organizace, která se zabývá monitoringem lidskoprávní situace v zemi) X je stále oficiálně stíhán, jestliže se do země vrátí, bude zatčen za řadu trestných činů, současně mohou lidé, kteří jsou s ním spojeni, čelit tlaku ze strany úřadů, přestože o jakémkoli tlaku ze strany úřadů nejsou doposud žádné informace. Druhý z expertů (který je expertem X pobočky mezinárodní neziskové organizace, která se zabývá podporou a monitoringem občanské společnosti v zemi) pak uvedl, že X je v exilu, jeho bývalý bos Y je vězněn, X však není v žádné aktivní politické funkci a nepředstavuje pro současný režim žádnou hrozbu, o jeho osobu a jeho podporovatele je malý zájem, expert má několik kamarádů, co byli jeho velmi aktivní podporovatelé, a nedochází vůbec k žádnému jejich pronásledování, dále uvedl, že ti politici, co jsou v zemi a kteří jsou vnímáni současným režimem jako potenciální nebo reálná opozice, jsou samozřejmě pod tlakem. Dle Informace OAMP v prosinci 2020 rozhodl Nejvyšší soud o novém projednání případu korupce při X a při X a zrušil původní rozsudek soudu nižší instance, naopak v případě X Nejvyšší soud žádost o obnovení procesu v březnu 2021 zamítl, X figuroval ještě v několika kauzách, jejichž vyšetřování bylo započato po

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nástupu nového prezidenta Z, jeho jméno se objevilo v průběhu vyšetřování tzv. X, prezident Z se dlouhodobě angažoval v případě X a po jeho nástupu k moci X úřady začaly opětovně prověřovat minulé kauzy a kroky X včetně X, podle X úřadů uzavřela X s X, ačkoli nejvyšší státní představitelé v létě 2021 označovali chování X ve věci X jako trestné, nepodnikly vůči němu v souvislosti s X žádné další kroky. X byl navíc od podzimu 2021 vyšetřován v případě X, příznivcům X, X úřady měly údajně X, na základě i tohoto vyšetřování byl X.

27. Žalobce a) dne 17. 5. 2022 k podkladům uvedl, že je nechce nijak doplnit ani se k nim vyjádřit, k situaci v X v říjnu 2021 uvedl, že dle zpráv z X médií X je na útěku neznámo kde, vzal svojí rodinu a někde žádá o azyl, je na útěku od X, před tím byl ve vazbě, jde o kauzu X, kde byl křivě obviňován, v souvislosti s touto kauzou je na útěku, během X byl osvobozen z věznice, pak utekl a nyní je neznámo kde. Potvrzení o zaměstnání pro účely vycestování si žalobce a) obstaral od známých jako fiktivní potvrzení, protože na jeho pracovišti to nebylo možné. Žalobkyně d) byla dne 17. 5. 2022 rovněž seznámena s podklady pro rozhodnutí, nechtěla se vyjádřit, uvedla, že X nyní zmizel neznámo kam, dále uvedla, že manžel jí řekl o vyslýchání jeho kolegů, bavili se o tom, poté vyměnili adresu a čísla telefonů.
28. Napadené rozhodnutí 1 a napadené rozhodnutí 3 byla vyhotovena dne 16. 11. 2022, blíže se soud bude jejich obsahem zabývat v souvislosti s vypořádáním žalobních námitek.
29. V řízení týkajícím se žalobkyně c) žalovaný založil do spisu též poskytnutí údajů k žádosti a protokoly o pohovorech se žalobcem a) a se žalobkyní d), dále se ve spise nachází Informace OAMP – X Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky (BAMF) červen 2021, Informace OAMP - X Bezpečnostní a politická situace v zemi červen 2021 z 23. 6. 2021 a Informace OAMP X Informace MZV ČR č.j. 137940-16/2021-LPTP z 21. 2. 2022.
30. V napadeném rozhodnutí 2 ze dne 16. 11. 2022 žalovaný uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti je obava z nátlaku na zákonné zástupce v zemi původu prostřednictvím dítěte a sloučení rodiny na území ČR, poukázal na to, že žalobci a), žalobci b) a žalobkyni d) rozhodnutími z téhož dne (16. 11. 2022) mezinárodní ochranu neudělil, k samotné žalobkyni c) uvedl, že vzhledem k jejímu nízkému věku a skutečnosti, že v zemi původu nikdy nežila, nemohou tedy být dány důvody dle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, neshledal důvody k udělení azylu za účelem sloučení rodiny, z hlediska doplňkové ochrany rovněž odkázal na zamítnutí žádostí žalobce a) a žalobkyně d), od kterých byla azylová žádost žalobkyně c) odvozena, zabýval se i obecnou politickou a bezpečnostní situací v X, avšak důvody pro udělení doplňkové ochrany neshledal.
31. V řízení týkajícím se žalobkyně e) žalovaný založil do spisu Informaci OAMP - X Bezpečnostní a politická situace v zemi červenec 2022 z 15. 7. 2022 a Informaci OAMP X Informace MZV ČR č.j. 101348/2023-MZV/LPTP z 1. 2. 2023, dále napadené rozhodnutí 1 a napadené rozhodnutí 3.
32. V napadeném rozhodnutí 4 ze dne 13. 4. 2023 žalovaný uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti je obava z nátlaku na zákonné zástupce v zemi původu prostřednictvím dítěte a sloučení rodiny na území ČR, poukázal na to, že žalobci a), žalobci b) a žalobkyni d) rozhodnutími ze dne 16. 11. 2022 a dále ani žalobkyni c) rozhodnutím ze dne 16. 11. 2022 mezinárodní ochranu neudělil, k samotné žalobkyni e) uvedl, že vzhledem k jejímu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nízkému věku a skutečnosti, že v zemi původu nikdy nežila, nemohou tedy být dány důvody dle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, neshledal důvody k udělení azylu za účelem sloučení rodiny, z hlediska doplňkové ochrany rovněž odkázal na zamítnutí žádostí žalobce a) a žalobkyně d), od kterých byla azylová žádost žalobkyně e) odvozena, zabýval se i obecnou politickou a bezpečnostní situací v X, avšak důvody pro udělení doplňkové ochrany neshledal.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

33. Městský soud v Praze na základě podaných žalob přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloby jsou důvodné.
34. Soud shledal, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí 1, je v rozporu se spisy a vyžaduje zásadní doplnění, tyto vady se pak promítají též do napadeného rozhodnutí 2, 3 a 4, a proto je soud dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. bez jednání zrušil.
35. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
36. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
37. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
38. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
39. Žalovaný si v pokračujícím řízení (po zrušení původních rozhodnutí ze strany NSS) opatřil aktuální informace o politické situaci, povolebním uspořádání a vývoji případu X

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

v zemi původu, kdy na jejich základě hodnotil vývoj dané situace po odchodu žalobců z této země, přičemž dospěl k závěru, že došlo k takovým zásadním změnám relevantním z hlediska pohledu žalobců, kdy s ohledem na prospektivní povahu posouzení žádosti o mezinárodní ochranu nepřistoupil k celkovému ověřování věrohodnosti výpovědi žalobce a). Soud však shledal, že žalovaný v tomto hodnocení pochybil, což se zásadním způsobem promítá do hodnocení celého případu žalobce a) i ostatních žalobců a způsobuje nezákonnost napadených rozhodnutí.

40. Předně je třeba poukázat na výpověď žalobce a) ve správním řízení, kde uvedl, že pracoval pro X ve X, a to jako X, prováděl X a X na základě instrukcí nadřízených (bližší specifikaci k tomu neuvedl), X byl sesazen v X, celý tým se rozpadl, poté byl X předvolán ze strany X jako svědek z důvodu X. Žalobce a) dále uváděl, že od srpna 2018 byl od X předvolán jako svědek celkem třikrát také on sám, byl dotazován na náplň jeho bývalé práce, byl nucen, aby poskytl informace vztahující se k X, žalobce a) však nevěděl přesně, o jaké se mělo jednat informace, z kontextu lze dovodit, že měl poskytnout jakékoli kompromitující informace proti X, které by následně mohla využít X. Žalobce a) však nespécifikoval žádnou konkrétní kauzu, které se dané informace měly týkat, sám to přesně nevěděl, z jeho výpovědi tudíž nelze dovozovat, že by se mělo jednat pouze a výlučně o informace týkající se kauzy X, byť tuto kauzu rovněž mohly zahrnovat, avšak spíše se mohlo jednat o jakékoli informace využitelné proti osobě X.
41. Žalovaný z Informace OAMP X X X – soudní proces, věznění a současná situace z 19. 4. 2022 zjistil, že X byl v minulosti (zejm. v letech X a X) stíhán za dva na sobě nezávislé případy korupce tj. X a X, úhrnný trest činil X, po podmíněčném propuštění v X se nevrátil do vězení, proti X bylo posléze započato trestní stíhání za vyhýbání se nástupu do výkonu trestu, X, v prosinci 2020 rozhodl Nejvyšší soud o novém projednání případu korupce při X a zrušil původní rozsudek soudu nižší instance, naopak v případě X Nejvyšší soud žádost o obnovení procesu v březnu 2021 zamítl, X figuroval ještě v několika kauzách, jejichž vyšetřování bylo započato po nástupu nového prezidenta Z, jeho jméno se objevilo v průběhu vyšetřování tzv. X, prezident Z se dlouhodobě angažoval v případě X a po jeho nástupu k moci X úřady začaly opětovně prověřovat minulé kauzy a kroky X včetně X, X byl navíc od podzimu 2021 vyšetřován v případě X, příznivcům X, X úřady měly údajně X, na základě i tohoto vyšetřování byl zařazen X úřady na seznam mezinárodně hledaných osob.
42. Žalovaný na základě těchto informací připustil, že X je dosud mezinárodně hledanou osobou a figuroval ještě v několika kauzách, jejichž vyšetřování započalo až po nástupu současného prezidenta Z do funkce, pokud však jde o vyšetřování tzv. kauzy X, která se měla dotýkat i žalobce a), neboť čelil tlaku bezpečnostních složek v souvislosti s vyšetřováním uvedené kauzy, uvedl, že proces v této věci byl již ukončen, všichni obvinění již byli odsouzeni, žádost o obnovu procesu kauzy X byla zamítnuta, někteří odsouzení z dané kauzy byli za současného prezidenta amnestováni, z toho dovodil, že osoby kolem této kauzy již nečelí ze strany současného prezidenta a administrativy žádnému dalšímu nepřiměřenému či represivnímu jednání. Uvedl, že osoby spolupracující s X mohly v době vyšetřování uvedené kauzy čelit tlaku bezpečnostních složek za předchozího režimu A, tato kauza mohla mít i politický podtext, aktuálně však takovou situaci s ohledem na vývoj situace v zemi a změnu politického prostředí předpokládat nelze.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

43. Nicméně, jak je uvedeno výše, žalobce a) pracoval pro X ve X obecně, neuváděl, že by se jeho úkoly omezovaly pouze na projekt X, ani jeho výsledk na X nebyl zaměřen pouze na kauzu X, ale spíše obecně na získání kompromitujících informací na X, byť mohly případně kauzu X zahrnovat; žalobce a) přitom vypověděl, že nevěděl přesně, jaké informace po něm chtěli. K tomu je třeba připomenout, že dle Informace OAMP z 19. 4. 2022 byl X byl v letech X a X stíhán a následně odsouzen k vysokému trestu za dva na sobě nezávislé případy korupce tj. kauzu X a X, přičemž jak zjistil žalovaný, v prosinci 2020 rozhodl Nejvyšší soud o novém projednání případu korupce při X a zrušil původní rozsudek soudu nižší instance. Byť tedy ze shromážděných podkladů vyplývá, že samotná kauza X již se dle současného stavu jeví jako uzavřená, nedá se totéž tvrdit o dalších kauzách, kterým X stále čelí, jednou z nich je i kauza korupce kolem X, která se datuje již přibližně do doby, kdy žalobce a) pracoval pro X, X a je X, rovněž žalovaný zjistil, že po nástupu k moci současného prezidenta X úřady začaly opětovně prověřovat minulé kauzy a kroky X včetně X.
44. Žalovaný dále na podkladě Informace OAMP ze dne 19. 4. 2022 odkázal na vyjádření zahraničních expertů, kteří se zabývají politickou situací v zemi, kdy však podle prvního z nich (který je expertem mezinárodní neziskové organizace, která se zabývá monitoringem lidskoprávní situace v zemi) X je stále oficiálně stíhán, jestliže se do země vrátí, bude zatčen za řadu trestných činů, současně mohou lidé, kteří jsou s ním spojeni, čelit tlaku ze strany úřadů, přestože o jakémkoli tlaku ze strany úřadů nejsou doposud žádné informace. Druhý z expertů (který je expertem X pobočky mezinárodní neziskové organizace, která se zabývá podporou a monitoringem občanské společnosti v zemi) pak uvedl, že X je v exilu, jeho bývalý bos Y je vězněn, X však není v žádné aktivní politické funkci a nepředstavuje pro současný režim žádnou hrozbu, o jeho osobu a jeho podporovatele je malý zájem, expert má několik kamarádů, co byli jeho velmi aktivní podporovatelé, a nedochází vůbec k žádnému jejich pronásledování, dále uvedl, že ti politici, co jsou v zemi a kteří jsou vnímáni současným režimem jako potenciální nebo reálná opozice, jsou samozřejmě pod tlakem. Daná vyjádření expertů tak jsou rozporná co do potenciálního nebezpečí hrozícího v zemi lidem spojeným s osobou X (mezi které lze řadit též žalobce a), přičemž jeden z těchto expertů přímo uvedl, že tito lidé mohou v zemi čelit tlaku ze strany úřadů.
45. Soud tak shledal, že s ohledem na zjištění uvedená v bodech 43 a 44 výše v kontextu s příběhem žalobce a) z nově shromážděných podkladů rozhodně nevyplývá, že v zemi původu žalobců došlo k tak zásadním změnám, že by azylový příběh žalobce a) již nemohl být z hlediska možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany relevantní. X je stále trestně stíhán, je X, a to pro řadu kauz, z nichž minimálně jedna historicky zasahuje přibližně do doby, kdy žalobce a) pro X pracoval. Zásadním změnám nenasvědčují ani obecná zjištění žalovaného týkající se změny politického režimu v X, kdy žalovaný z Informace OAMP – X, Parlamentní volby v listopadu 2021 zjistil, že bývalý prezident A. X rezignoval, prezidentem se stal Z., provedl v zemi řadu zásadních reforem včetně volebních nebo ústavních, došlo k přepsání stranického systému země, v zemi proběhly nové prezidentské, parlamentní i komunální volby. Tyto obecné informace však nevypovídají nic o tom, jaká je role a moc bezpečnostních složek včetně X v X, zda došlo ke změnám i v této oblasti, jaká je situace v oblasti lidských práv a zda v této oblasti došlo ke změně, zda může docházet k nezákonným praktikám ze strany bezpečnostních složek (mučení, nelidské či ponižující zacházení), a podobně. Napadená rozhodnutí žádné takové informace, které by však byly z hlediska případu žalobců, relevantní, neobsahují, je pouze zcela stručně a bez dalších detailů

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

konstatováno, že X nelze označit za zemi s vysokým stupněm demokracie a zajištěné zprávy poskytují řadu informací o porušování lidských práv. Ani z těchto obecných informací tudíž neplyne, že by v zemi původu došlo k zásadním změnám z hlediska případu žalobců.

46. V takové situaci ovšem nebylo důvodné, aby se žalovaný neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudcích ze dne 22. 7. 2021 č.j. 6 Azs 114/2021-46 a ze dne 11. 8. 2021 č.j. 1 Azs 160/2021-31. Tímto právním názorem se řídil pouze v tom, že do spisů ohledně žalobce a) a žalobkyně d) doplnil vzájemně jejich výpovědi (protokoly o pohovoru), nicméně posouzením rozporů a věrohodnosti výpovědi žalobce a) se zabýval pouze minimálně, většinou otázek nastíněných Nejvyšším správním soudem v tomto směru se vůbec nezabýval. Samotné posouzení věrohodnosti je pak velmi stručné a navíc vnitřně rozporné – na str. 10 ve druhém odstavci napadeného rozhodnutí 1 žalovaný uvádí, že dle podkladů řízení žalobce a) byl kontaktován a vyšetřován X bezpečnostními složkami a mohlo s ním být v této souvislosti během výsledku hrubě zacházeno, což na základě zajištěných informací o zemi původu nelze vyloučit, neboť tyto zdroje informují o mnoha problematických jevech s ohledem na činnost bezpečnostních složek a státních orgánů. Nicméně v předchozích dvou odstavcích (na str. 9 a 10) žalovaný poukazoval na rozpor ve výpovědích manželů v bodě, který se týká údajného cíleného vyšetřování všech pracovníků X, a dále na okolnosti týkající se odjezdu žalobce a) a žalobkyně d) ze země původu, kdy si přes jejich tvrzení, že se skrývali, opatřili bez problémů všechny nezbytné náležitosti k vycestování ze země. S ohledem na to není zcela jasné, zda žalovaný považoval výpovědi žalobce a) a žalobkyně d) za věrohodné či nikoli, jednoznačný závěr z toho neučinil, rozhodnutí není v tomto směru srozumitelné. Žalovaný však toto posouzení měl učinit, a to v souladu s podrobným hodnocením Nejvyššího správního soudu, který nastínil, že výpověď žalobce a) v podstatě bylo možné považovat za věrohodnou a indikoval, že žalovaný má zvážit zejména poskytnutí doplňkové ochrany žalobcům. V této souvislosti je třeba též uvést, že žalovaný sice na str. 9 v posledním odstavci napadeného rozhodnutí 1 poukazoval na rozpor ve výpovědích žalobce a) a žalobkyně d), nicméně na tento rozpor se žalobců nedotazoval a nekonfrontoval jej s ním, pouze žalobkyni d) při seznámení se s podklady pro rozhodnutí položil doplňující dotaz, odkud přesně ví, že byli spolupracovníci manžela také předvoláváni a vyslýcháni; tím však žalovaný rovněž pochybil, neboť pokud se ve výpovědích žalobců vyskytly rozpory, měl jim dát prostor se k tomu vyjádřit a případně tyto rozpory vysvětlit.

47. Žalovaný rovněž pochybil při zjišťování skutkového stavu. Jak je uvedeno výše, žalovaný v navazujícím řízení zjistil nové informace týkající se situace v X, změny prezidenta a vývoje případu X, který je podstatnou osobou azylového příběhu žalobce a). Nejednalo se však o úplné a dostatečné informace, aby žalovaný mohl bez dalšího kvalifikovaně rozhodnout o žádosti žalobce a) (a žalobců) o mezinárodní ochranu, na jejich základě nebylo možné vyloučit hrozbu azylově relevantního nebezpečí v zemi původu pro žalobce a), bylo proto namístě, aby žalovaný provedl doplňující pohovory, přičemž by žalobce a) a žalobkyni d) s novými zjištěními konfrontoval a cílenými a adresnými otázkami zjistil, zda v souvislosti s vývojem politické situace ve státě původu a vývojem trestního stíhání X se žalobce a) a žalobkyně d) stále obávají možného pronásledování a vážné újmy v zemi původu a z jakých okolností v současné době své obavy odvozují. Bez toho nelze mít skutkový stav za řádně zjištěný a závěry žalovaného, že případ žalobců nenaplnňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, jsou za této situace nepodložené a spekulativní.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

48. Soud však neshledal důvodnou žalobní námitku, dle které žalovaný trval na přesvědčení, že pokud žalobce a) nevyužil ochranu domovské země, nemá nárok na azyl. Žalovaný totiž nikde v napadených rozhodnutích takové úvahy neuváděl, své závěry o nedůvodnosti podané žádosti postavil na tom, že v X došlo ke změně politického prostředí a ke změnám situace ohledně stíhání X, nezabýval se však otázkami dostupnosti vnitrostátní ochrany pro žalobce, a tudíž ani neshledal, že by žalobci tuto ochranu bez zřejmého důvodu nevyužili. V tomto směru tak žalobní argumentaci přisvědčit nelze.
49. Ze shora uvedených důvodů, kdy žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, dostatečně nezohlednil azylový příběh žalobce a), učinil skutkové závěry ohledně změny situace v zemi původu v rozporu se spisy a nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, tak napadené rozhodnutí 1 a napadené rozhodnutí 3, kdy žalobkyně d) odvozovala svůj azylový příběh od žalobce a), nemohou obstát, a to ani z hlediska posouzení důvodů pro udělení azylu, ani pro udělení doplňkové ochrany, kdy úvahy žalovaného byly obdobné.
50. K námitkám ohledně nevedení společného řízení a nereflektování azylového příběhu otce, které byly vzneseny žalobkyní c) a e), soud poukazuje na stanovisko Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 11. 8. 2021 č.j. 1 Azs 160/2021-31, kdy s ohledem na úzkou provázanost azylových příběhů obou manželů považoval za zjevně vhodnější, aby o jejich žádostech (spolu s žádostí jejich syna) bylo vedeno společné řízení. Žalovaný tento názor NSS nerespektoval, nadále tak vedl samostatná řízení ohledně otce a jeho syna (žalobce a) a žalobce b), ohledně matky (žalobkyně d), a dále vedl i samostatná řízení ohledně žádosti žalobkyně c), která se narodila až X, a ohledně žalobkyně e), která se narodila dne X. Uvedený postup však soud nevyhodnotil jako vadu, která by sama o sobě vedla k nezákonnosti napadeného rozhodnutí 2 (a potažmo i napadeného rozhodnutí 4). Smyslem institutu společného řízení podle ust. § 140 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) je především procesní ekonomie, řízení lze spojit, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí nebo se týkají týchž účastníků. I za splnění daných podmínek se však nejedná o povinnost, ale možnost správního orgánu spojit různá řízení k řízení společnému. V daném případě by to jistě bylo vhodnější, vzhledem k tomu, že všechny žalobce jako členy jedné rodiny váže v podstatě jediný azylový příběh jejich otce. Nicméně, v napadeném rozhodnutí 2 (i v napadeném rozhodnutí 4) žalovaný tuto skutečnost reflektoval, vycházel z toho, že žalobkyně c) a žalobkyně e), které jsou dosud velmi raného věku, svou žádost o mezinárodní ochranu odvozují od příběhu jejich otce, přičemž odkázal na řízení vedená ve věci azylové žádosti otce a staršího bratra a dále matky žalobkyň, kdy jim mezinárodní ochrana opakovaně udělena nebyla, s ohledem na to nelze ani dovodit, že by nezletilé žalobkyně c) a e) mohly v této souvislosti v zemi původu čelit nátlaku státních orgánů či hrozbě vážné újmy. Samotné nevedení společného řízení tedy v daném případě nezákonnost těchto rozhodnutí ohledně žalobkyně c) a žalobkyně e) nepůsobuje, nelze ani tvrdit, že by v nich žalovaný dostatečně nereflektoval vazbu na azylový příběh otce, avšak uvedená rozhodnutí nemohou obstát ze stejných důvodů, jako jsou uvedeny výše ohledně napadeného rozhodnutí 1 a 3, přičemž jsou s nimi z řečených důvodů velmi úzce propojena. V dalším řízení je nezbytné, aby žalovaný v souladu s tímto rozsudkem opakovaně přezkoumal žádosti o mezinárodní ochranu žalobce a), jeho manželky a nezletilých dětí, a to ve vzájemných souvislostech, přičemž, jak již

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vyslovil Nejvyšší správní soud, bylo by vhodnější, aby o těchto žádostech vedl společné řízení.

51. S ohledem na shora uvedené soud napadená rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. zrušil bez nařízení jednání. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
52. V dalším řízení žalovaný v souladu s výše uvedenými závěry provede s žalobcem a) a s žalobkyní d) doplňující pohovory, kde jim dá jednak možnost vyjádřit se k případným rozporům v jejich výpovědích, dále je seznámí s novými zjištěními ohledně politické situace v zemi a vývoje případu X a cílenými a adresnými otázkami zjistí, zda se v této souvislosti žalobce a) a žalobkyně d) stále obávají možného pronásledování a vážné újmy v zemi původu a z jakých okolností v současné době své obavy odvozují, následně vyhodnotí, zda je ve věci třeba shromáždit další aktuální a ve vztahu k případu žalobců relevantní podklady týkající se země původu. V souladu s názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudích ze dne 22. 7. 2021 č.j. 6 Azs 114/2021-46 a ze dne 11. 8. 2021 č.j. 1 Azs 160/2021-31 se žalovaný bude důkladně a komplexně zabývat otázkou věrohodnosti výpovědi žalobce a) a žalobkyně d), a to dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou shrnuty v čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice, mezi které patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost výpovědi, její konkrétnost, existence případných rozporů, její plausibilita ve světle mimo jiné relevantních informací o zemi původu, atd. (k tomu např. viz rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2008, č.j. 1 Azs 18/2007-55, ze dne 28. 7. 2009, č.j. 5 Azs 40/2009-74, ze dne 25. 6. 2015, č.j. 4 Azs 71/2015-54, č. 3279/2015 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2021, č.j. 5 Azs 97/2019-41 či ze dne 10. 12. 2021 č.j. 5 Azs 19/2020-45). Následně žalovaný znovu vyhodnotí, zda žalobci splňují podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany ve všech jejích formách, přitom neopomene posoudit též situaci v zemi v oblasti lidských práv, postavení bezpečnostních složek včetně X a rizika výskytu jejich nezákonných praktik. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
53. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobci byli ve věci samé úspěšní, proto jim přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobci v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč (§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), tj. příprava a převzetí zastoupení a podání žaloby. V případě žaloby žalobce a) a žalobce b) se jednalo o jedno správní rozhodnutí a jednu podanou žalobu, proto za společný úkon podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu náleží za každou osobu odměna snižená o 20 %, tedy $2\,480\text{ Kč} \times 2 = 4\,960\text{ Kč}$ za úkon a dvakrát náhrada hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), v případě žalobců c), d) a e) se jednalo o samostatná rozhodnutí a samostatné žaloby, kdy tedy za každého z žalobců náleží náhrada nákladů za dva úkony právní služby po 3 100 Kč a dvakrát náhrada hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Právní zástupce žalobců sdělil, že není plátcem DPH. Celková výše nákladů řízení tak činí $4\,960\text{ Kč} + 4\,960\text{ Kč} + 600\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 600\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 600\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 3\,100\text{ Kč} + 600\text{ Kč} = 30\,920\text{ Kč}$.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. září 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.